

## Introduction to Bava Kama

The Six Orders of the Mishnah and Talmud

NAME	MAJOR THEMES
Zera'im (Seeds)	Agriculture
Mo'ed (Times)	Sabbath and Holidays
Nashim (Women)	Marriage, divorce
Nezikin (Damages)	Civil and Criminal Law
Kodashim (Holy Things)	Rituals of the Temple
Taharot (Purities)	Rituals of purification

**Bava Kamma** - damages, personal injury, theft and robbery.  
**Bava Metzia** - lost and found, guarding an object, Ona'ah – overcharging, prohibition of interest, hiring and rentals.  
**Bava Batra** - property rights, transactions, inheritance, documents.  
**Sanhedrin** - courts - jurisdictions and procedures, capital offenses.  
**Makkot** (lashes) - testimony, the punishment of exile - *malkot* (lashes) or *karet*.  
**Shevuot** oaths.  
**Eduyot** (testimonies) - Lists traditions of Rabbinic Law  
**Avoda Zara** - Idolatry  
**Avot** – Ethics of the Fathers  
**Horayot** – Mistaken court decisions

### The Three Gates

1. [הקדמת הרמב"ם למשנה ט"ו:מ"ח-נ'](#)

אח"כ חלק המאמר בנזיקין וחלק המסכת הראשונה לשלשה חלקים:

והתחיל בבבא קמא וענינה לדבר על נזיקין כגון שור ובור והבער ודין החובל ואין השופט רשאי להקדים דבר קודם שיסייר ההיזק מבני אדם ומפני זה הקדים אותה בראשונה על שאר הדינים.

ואח"כ בבא מציעא וענינה לדבר על הטענות והפקדונות ושכירות ודין השואל והשכיר וכל מה שהוא ראוי לחבר לזה הענין כמו שעשה הכתוב שאחר דיני שור ובור והבער (שמות כ"א:כ"ב) וכי ינצו אנשים דבר על ארבעה שומרים.

אח"כ בבא בתרא וענינה לדבר בחלוקת הקרקעות והדינים בענין הדירות המשותפות והשכונות וביטול מקח וממכר במום הנמצא ולדבר בענין הממכרים והקנינים והיאך ראוי לדון אותם והערבות והירושות וסדר החלק הזה באחרונה בשביל שכולו קבלה ודברי סברות ולא התבאר מן התורה.

### [Rambam Introduction to the Mishnah 15:48-50](#)

Afterwards, he divided the material in the Order of Damages, and he divided the first tractate into three parts.

And he began with **Bava Kamma** (the First Gate) and its topic is speaking about [causes] of damage – for example, an ox, a pit, a destroyer (a fire or a grazing animal) – and the law of one who damages. And a judge is not allowed to have anything precede his removing damage from people; and because of that, he had it precede the other laws.

And afterwards, **Bava Metzia** (the Middle Gate); and its topic is speaking about claims and deposits and rental agreements and the law of a borrower and a renter, and all that is fitting to connect with this topic – as Scripture did, since after the laws of the ox, the pit, the destroyer and "when men fight," it spoke about the four [types] of guardians (Exodus 21-22).

And afterwards, **Bava Batra** (the Last Gate); and its topic is speaking about division of lands and the laws regarding families and neighbors and the nullification of buying and selling due to a blemish found in [the items], and speaking about sales and acquisitions and how it is appropriate to judge them, and guarantees and inheritances. And he arranged this section last because it is all received tradition and words of reasoning, and it is not elucidated in the Torah.

### Structure of Bava Kamma

Ch.1-6 - Damage by Property	4 categories (avot) of Damages	נזקי ממון
Ch.7-10 - Human Damage	Theft	גניבה
	Personal Injury	חובל ומזיק
	Robbery	גזילה

**2. משנה חגיגה א:ח** - הַתָּר קָדְרִים פּוֹרְחִין בְּאֵוִיר, וְאִין לָהֶם עַל מַה שְּׂיִסְמְכוּ. הַלְכוֹת שַׁבָּת, חֲגִיגוֹת וְהַמְעִילוֹת, הֲרִי הֵם כְּהַרְרִים הַתְּלִיין בְּשַׁעֲרָה, שֶׁהֵן מִקְרָא מְעַט וְהַלְכוֹת מְרֻבּוֹת. הַדִּינִין וְהַעֲבֹדוֹת, הַטְּהָרוֹת וְהַטְּמָאוֹת וְעִרְוֹת, יֵשׁ לָהֶן עַל מַה שְּׂיִסְמְכוּ. הֵן הֵן גּוֹפֵי תוֹרָה:

The *halakhot* of the dissolution of vows, when one requests from a Sage to dissolve them, **fly in the air** and have nothing to support them, as these *halakhot* are not mentioned explicitly in the Torah.

The *halakhot* of Shabbat, Festival peace-offerings, and misuse of consecrated property are like **mountains suspended by a hair**, as they have little in the Torah, and yet the details of their *halakhot* are numerous.

Monetary law, sacrificial rites, ritual purity and impurity, and forbidden sexual relations **have something to support them**, i.e., there is ample basis in the Torah for these *halakhot*, and these are the essential parts of Torah.

**3. An alternative enumeration of the Avot Nezikin - Tosefta 9:1/Sugya 4b**

תָּנִי רַבִּי אוֹשַׁעֲיָא, שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵן אָבוֹת נְזִיקִין: שׁוֹמֵר חֲנָם, וְהַשׂוֹאֵל, נוֹשֵׂא שֶׁכֶר, וְהַשׂוֹכֵר; נֹזֵק, צַעַר, וְרִיפּוּי, שַׁבָּת, וּבִזְיוֹן; וְאַרְבָּעָה דַּמְתִּינִין – הָא תְּלִיסָר.

וְתַנָּא דִּידָן – מַאי טַעְמָא לֹא תָנִי הֵי? בְּשִׁלְמָא לְשִׁמּוּאֵל – בְּנִזְקֵי מְמוֹן קַמְיִירי, בְּנִזְקֵי גּוֹפּוֹ לֹא קַמְיִירי; אֶלָּא לְרַב, לִיתְנִי! תַּנָּא אָדָם – וְכָל מִלֵּי דְאָדָם.

**4. Talmud 3b**

הַמְבַעֵה וְהַבְעֵר כּו'. מַאי "מְבַעֵה"? רַב אָמַר: מְבַעֵה זֶה אָדָם, וְשִׁמּוּאֵל אָמַר: מְבַעֵה זֶה הַשֵּׁן.

*Maveh* and another is the category of **Fire**. The Gemara asks: **What** is the meaning of *Maveh*? **Rav says: Maveh, that** is the category of **Man**, which includes a person who causes damage, but not the property or animal of a person that causes damage. **And Shmuel says: Maveh, this** is the category of **Eating** of the animal.

**5. Mishnah Bava Kamma 5:7**

אֶחָד שׁוֹר וְאֶחָד כָּל בְּהֵמָה לְנִפְיֵלַת הַבּוֹר, וְלַהֲפָרְשֵׁת הַר סִינַי, וְלַתְּשֻׁלוּמֵי כֶּפֶל, וְלַהֲשִׁבַת אֲבֹדָה, לְפִרְיָקָה, לְחִסְיָמָה, לְכִלְאִים, וְלַשֶּׁבֶת. וְכֵן חִיָּה וְעוֹף בַּיּוֹצֵא בְּהֵן. אִם כֵּן, לָמָּה נֶאֱמַר שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר. אֶלָּא שְׂדֵבֵר הַכְּתוּב בְּהוֹרָה:

An ox and all other beasts are alike under the laws concerning falling into a pit, keeping apart from Mount Sinai, two-fold restitution, the restoring of lost property, unloading, muzzling, diverse kinds, and the Sabbath. So to wild animals and birds. If so, why is it written “an ox or an ass”? But Scripture spoke of prevailing conditions.

BAVA KAMMA Ch.1 (Transl. Joshua Kulp)	פרק א'
<p>1. There are four primary causes of injury: the ox and the pit and the crop-destroying beast and fire. [The distinctive feature of] the ox is not like [that of] the crop-destroying beast, nor is [the distinctive feature of] either of these, which are alive, like [that of] fire, which is not alive; nor is [the distinctive feature of] any of these, whose way it is to go forth and do injury, like [that of] the pit, whose way it is not to go forth and do injury. What they have in common is that it is their way to do injury and that you are responsible for caring over them; and if one of them did injury whoever [is responsible] for the injury must make restitution [to the damaged party] with the best of his land.</p> <p>2. Anything that I am responsible to guard, I have rendered it possible to do injury [for which I will become obligated]. If I have partially rendered it possible to do injury, I must make restitution for that injury as if I totally rendered it possible to do injury. When one damages [property that fits all of the following categories]: property that does not have “sacrilege” [i.e. sacrificial animals or property that belongs to the Temple in Jerusalem], property that belongs to other members of the covenant [Jews], property that is owned, and the injury is done in any place other than the private domain of the injurer and the common domain of the injured and injurer, in these cases the injurer must make restitution for the injury with the best of his land.</p> <p>3. Assessment [of injury] in money or things worth money must be made before a court of law and by witnesses that are free and Children of the Covenant (Jews). Women may be parties in [suits concerning] injury. The injured and the injurer [in certain cases may share] in the compensation.</p>	<p><b>א. אַרְבָּעָה אָבוֹת נְזִיקִין, הַשׁוֹר וְהַבּוֹר וְהַמְבַעֵה וְהַבְעֵר.</b> לֹא הֲרִי הַשׁוֹר כְּהֲרִי הַמְבַעֵה, וְלֹא הֲרִי הַמְבַעֵה כְּהֲרִי הַשׁוֹר. וְלֹא זֶה וְזֶה, שֶׁיֵּשׁ בְּהֵן רוּחַ חַיִּים, כְּהֲרִי הָאֵשׁ, שְׂאִין בּוֹ רוּחַ חַיִּים. וְלֹא זֶה וְזֶה, שְׂדֵבֵר לִילָךְ וְלַהֲזִיק, כְּהֲרִי הַבּוֹר, שְׂאִין דְּרָבּוֹ לִילָךְ וְלַהֲזִיק. הַצֵּד הַשְּׂוֵה שְׂבָהוּ, שְׂדֵבֵר לַהֲזִיק וְשִׁמְיִרְתּוֹ עָלָיו. <b>וְכִשְׁהֲזִיק, חֵב הַמְזִיק לְשִׁלְמֵי תְּשֻׁלוּמֵי נֹזֵק בְּמִיטַב הָאָרֶץ:</b> ב. כָּל שְׁחֻבְתִּי בְּשִׁמְיִרְתּוֹ, הַכְּשִׁרְתִּי אֶת נֹזֵקוֹ. הַכְּשִׁרְתִּי בְּמִקְצֵת נֹזֵקוֹ, חֻבְתִּי בְּתְשֻׁלוּמֵי כְּהַכְּשִׁר כָּל נֹזֵקוֹ. נְכָסִים שְׂאִין בָּהֶם מְעִילָה, נְכָסִים שֶׁל בְּנֵי בְרִית, נְכָסִים הַמְיֻחָדִים, וּבְכָל מְקוֹם חוּץ מִרְשׁוֹת הַמְיֻחָדֵת לְמִזְדִּיק וְרְשׁוֹת הַנֹּזֵק וְהַמְזִיק. <b>וְכִשְׁהֲזִיק, חֵב הַמְזִיק לְשִׁלְמֵי תְּשֻׁלוּמֵי נֹזֵק בְּמִיטַב הָאָרֶץ:</b> ג. שׁוּם כֶּסֶף, וְשׁוּם כֶּסֶף, בְּפָנֵי בֵּית דִּין, וְעַל פִּי עֵדִים בְּנֵי חוּרִין בְּנֵי בְרִית. וְהַנְּשִׂים בְּכָלל הַנֹּזֵק. <b>וְהַנֹּזֵק וְהַמְזִיק בְּתְשֻׁלוּמֵי:</b></p>

4. Five [agents of damage] rank as harmless and five as an attested danger. Cattle are not an attested danger to butt, push, bite, lie down, or kick. The tooth [of an animal] is an attested danger to eat that which is for it; The leg [of an animal] is an attested danger to break [things] as it walks along; So also is a warned ox [an ox that has gored before]; And an ox that damages in the domain of the damaged party, and human beings. The wolf, the lion, the bear, the leopard, the panther and the snake all rank as attested danger. Rabbi Eliezer says: When they are tame they are not attested danger, but the snake is always an attested danger. What is the difference between that which is harmless and that which is an attested danger? The harmless pays half-damages from its own body and the attested danger pays full damages from the best property (of its owner and guardian).

**CHAPTER 2**

1. How is the leg [of a beast] an attested danger to break [what it tramples upon] as it walks along? A beast is an attested danger [only] in so far as it goes along in its usual way and breaks [an object]. If it kicked, or if small stones were tossed out from beneath its feet and it thus broke other vessels, one pays half damages. If it trampled upon a vessel and broke it, and this [broken vessel] fell upon another vessel and broke it, for the first one pays full damages and for the other half damages. Fowls (chickens and roosters) are an attested danger in so far as they go along in their usual way and break [objects]. But if the fowl had its feet entangled, or if it was jumping and it thereby broke any vessel one pays half damages.

2. How is the tooth [of a beast] an attested danger to eat that which it is fit to consume? A beast is an attested danger to eat fruit and vegetables. [If however] it ate clothing or utensils [the owner] pays only half damages. When does this apply? [This applies] in the domain of the damaged party But if it was within the public domain, the owner is not liable. If [the beast] benefited, [the owner] pays what it benefited. How does [the owner] pay what [the animal] benefited? [If it ate] from the middle of the marketplace, [the owner] pays what [the animal] benefited. [If it ate] from the sides of the marketplace, [the owner] pays for the damage [the animal] did. [If it ate] from in front of the store [the owner] pays for what [the animal] benefited. [If it ate] from inside the store [the owner] pays for the damage [the animal] did.

3. If a dog or a goat jumped from a roof and broke vessels, [the owner] must pay full damages, since they are attested dangers. A dog that took a cake [while there was a cinder attached] and went to a stack of grain and ate the cake and burned the stack of grain, For the cake [the owner] pays full damages And for the stack of grain [the owner] pays half damages.

4. Which kind of animal is accounted harmless and which is an attested danger (muad)? An attested danger is one that people have given testimony about [that it damaged] for three days. A harmless one is one that has refrained from damage for three days. This is according to Rabbi Judah. Rabbi Meir says, An attested danger is one that people have given testimony about three times. A harmless one is one that children can touch and it will not gore.

5. “An ox which causes damage in the private domain of him that is injured” how is this so? If it gored, pushed, bit, lay down, or kicked in the public domain its owner pays only half damages. But if in the private domain of him that is injured, Rabbi Tarfon says, “He pays full damages.” The Sages says, “Half damages.” Rabbi Tarfon said to them: “Now, in a case in which the law dealt leniently with regards to damages caused by the foot and tooth in the public domain, in which case he is exempt, and stringently in the private domain of him that is injured to pay full damages, then since they have dealt stringently with damage caused by the horn in the public domain, ought we not deal more stringently with damage cause by the horn in the private domain of him that was injured, so that full damages be imposed.” They (the sages) said to him: “It is enough if the inferred law is as strict as that from which it is inferred: if [for damages caused by the horn] in the public domain half damages [are imposed], so also [for like damages] in the private domain of him that was injured, half damages [are imposed]. He said to them: “I shall not derive the law in one case of damage caused by the horn from the law in another case of damage caused by the horn. Rather I will derive the law of damage caused by the horn from the law of damage caused by the foot. Now in a case in which the law dealt leniently with regards to damages caused by the foot or tooth in the public domain, they have dealt strictly with damage caused by the horn, ought we not deal

ד. חמשה תמיו וחמשה מועדין, הבהמה אינה מועדת לא לגח ולא לגף ולא לשרף ולא לרבוץ ולא לבעט. השן מועדת לאכל את הראוי לה, הרגל מועדת לשבר בדרך הלוחה, ושור המועד, ושור המזיק ברשות הנזק, והאדם.

הזאב והארי והדב והנמר והברדלס והנחש, הרי אלו מועדין. רבי אליעזר אומר בזמן שהן בני תרבות, אינן מועדין. והנחש מועד לעולם. מה בין תם למועד. אלא שהתם משלם חצי נזק מגופו, ומועד משלם נזק שלם מן העליה:

**פרק ב'**

א. ביצד הרגל מועדת לשבר בדרך הלוחה. הבהמה מועדת להלך בדרךה ולשבר. היתה מבטטת, או שהיו צרות מנתזין מתחת רגליה ושברה את הכלים, משלם חצי נזק. דרסה על הכלי ושברתו, ונפל על כלי ושברו, על הראשון משלם נזק שלם, ועל האחרון משלם חצי נזק. התרנגולים מועדין להלך בדרךן ולשבר. היתה דליל קשור ברגליו, או שהיה מהידס ומשבר את הכלים, משלם חצי נזק:

ב. ביצד השן מועדת לאכל את הראוי לה. הבהמה מועדת לאכל פרות וירקות. אכלה כסות או כלים, משלם חצי נזק. במה דברים אמורים. ברשות הנזק, אבל ברשות הרבים, פטור. אם נהנית, משלם מה שנהנית. ביצד משלם מה שנהנית. אכלה מתוך הרחבה, משלם מה שנהנית. מצדי הרחבה, משלם מה שהזיקה. מפתח החנות, משלם מה שנהנית. מתוך החנות, משלם מה שהזיקה:

ג. הכלב והגדי שקפצו מראש הגג ושברו את הכלים, משלם נזק שלם, מפני שהן מועדין. הכלב שנטל חררה והלך לגדיש, אכל החררה והדליק הגדיש, על החררה משלם נזק שלם, ועל הגדיש משלם חצי נזק:

ד. איזה הוא תם, ואיזה הוא מועד. מועד, כל שהעידו בו שלשה ימים. ותם, משניחזר בו שלשה ימים, דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר, מועד, שהעידו בו שלש פעמים. ותם, כל שיהו התינוקות ממשימין בו ואינו נוגח:

ה. שור המזיק ברשות הנזק ביצד נגח, נגף, נשו, רבץ, בעט, ברשות הרבים, משלם חצי נזק. ברשות הנזק, רבי טרפון אומר נזק שלם, ונחמנים אומרים חצי נזק. אמר להם רבי טרפון, ומה במקום שהקל על השן ועל הרגל ברשות הרבים, שהוא פטור, החמיר עליהם ברשות הנזק לשלם נזק שלם, מקום שהחמיר על הקרן ברשות הרבים, לשלם חצי נזק, אינו דין שנחמיר עליה ברשות הנזק לשלם נזק שלם. אמרו לו, דיו לבא מן הדיו להיות כפדון, מה ברשות הרבים חצי נזק, אף ברשות הנזק חצי נזק. אמר להם, אני לא אדיו קרו מקרו, אני אדיו קרו מרגל. ומה במקום שהקל על השן ועל הרגל, ברשות הרבים, החמיר בקרו, מקום שהחמיר על השן ועל הרגל, ברשות הנזק, אינו דין שנחמיר בקרו. אמרו לו, דיו לבא

<p>more stringently with damage cause by the horn in the private domain. They (the sages) said to him: "It is enough if the inferred law is as strict as that from which it is inferred: if [for damages caused by the horn] in the public domain half damages [are imposed], so also [for like damages] in the private domain of him that was injured, half damages [are imposed].</p> <p>6. Human beings are always an attested danger, whether the damage is caused inadvertently or deliberately, whether the person who caused the damage is awake or asleep. If a man blinded his fellow's eye or broke his utensils he must pay full damages.</p>	<p>מן הדין להיות פנדון, מה ברשות הרבים חצי נזק, אף ברשות הנזק חצי נזק: ו. <b>אדם מועד לעולם</b>, בין שוגג, בין מזיד, בין ער, בין ישן. סמא את עין חברו ושבר את הכלים, משלם נזק שלם:</p>
<p>Parashat Mishpatim ch.21-22</p> <p><b>One who fatally strikes another party</b> shall be put to death. If [a man] did so but not by design—it came about by an act of God—I will assign you a place to which he can flee. When one party schemes against another and kills through treachery, you shall take that person from My very altar to be put to death. One who strikes one's father or mother shall be put to death. One who kidnaps another party—whether having sold or still holding the victim—shall be put to death. One who insults one's father or mother shall be put to death. When [two] parties quarrel and one strikes the other with stone or fist, and the victim does not die but has to take to bed. if that victim then gets up and walks outdoors upon a staff, the assailant shall go unpunished—except for paying for the idleness and the cure. When a slave-owning party strikes a slave, male or female, with a rod, who dies there and then, this must be avenged. But if the victim survives a day or two, this is not to be avenged, since the one is the other's property. When [two or more] parties fight, and one of them pushes a pregnant woman and a miscarriage results, but no other damage ensues, the one responsible shall be fined according as the woman's husband may exact, the payment to be based on reckoning. But if other damage ensues, the penalty shall be life for life, eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot, burn for burn, wound for wound, bruise for bruise. When a slave-owning party strikes the eye of a slave, male or female, and destroys it, that person shall let the slave go free on account of the eye. If the owner knocks out the tooth of a slave, male or female, that person shall let the slave go free on account of the tooth. <b>When an ox gores a man or a woman to death</b>, the ox shall be stoned and its flesh shall not be eaten, but the owner of the ox is not to be punished. If, however, that ox has been in the habit of goring, and its owner, though warned, has failed to guard it, and it kills a man or a woman—the ox shall be stoned and its owner, too, shall be put to death. If ransom is imposed, the owner must pay whatever is imposed to redeem the owner's own life. So, too, if it gores a minor, male or female, [its owner] shall be dealt with according to the same rule. But if the ox gores a slave, male or female, [its owner] shall pay thirty shekels of silver to the master, and the ox shall be stoned. <b>When any party opens a pit</b>, or when any party digs a pit and does not cover it, and an ox or an ass falls into it, the one responsible for the pit must make restitution—paying the price to the owner, but keeping the dead animal. <b>When any party's ox injures a neighbor's ox and it dies</b>, they shall sell the live ox and divide its price; they shall also divide the dead animal.</p>	<p><b>פרשת משפטים שמות פרק כא-כב</b></p> <p><b>(יב) מכה איש ומת מות יומת:</b> (יג) ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה: ס (יד) וכי יזד איש על רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו למות: ס (טו) ומכה אביו ואמו מות יומת: (טז) וגנב איש ומכרו ונמצא בידו מות יומת: ס (יז) ומקלל אביו ואמו מות יומת: ס (יח) וכי יריבן אנשים והכה איש את רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל למשבב: (יט) אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא: ס (כ) וכי יכה איש את עבדו או את אמתו בשבט ומת תחת ידו נקם ינקם: (כא) אך אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כספו הוא: ס (כב) וכי ינצו אנשים ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה ולא יהיה אסון ענוש יענש כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן בפללים: (כג) ואם אסון יהיה ונתתה נפש תחת נפש: (כד) עין תחת עין שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת רגל: (כה) כויה תחת כויה פצע תחת פצע חבורה תחת חבורה: ס (כו) וכי יכה איש את עין עבדו או את עין אמתו ושחתה לחפשי ישלחנו תחת עינו: ס (כז) ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי ישלחנו תחת שנו: פ (כח) <b>וכי יגח שור</b> את איש או את אשה ומת סקול יסקל השור ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי: (כט) ואם שור נגח הוא מתמל שלשם והועד בבעליו ולא ישמרתו והמית איש או אשה השור יסקל וגם בעליו יומת: (ל) אם כפר יושת עליו ונתן פדין נפשו ככל אשר יושת עליו: (לא) או בן יגח או בת יגח כמשפט הזה יעשה לו: (לב) אם עבד יגח השור או אמה כסף שלשים שקלים יתן לאדניו והשור יסקל: ס (לג) <b>וכי יפתח איש בור</b> או כי יכרה איש בר ולא יכסנו ונפל שמה שור או חמור: (לד) בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליו והמת יהיה לו: ס (לה) <b>וכי יגף שור איש את שור רעהו</b> ומת ומכרו את השור החי וחצו את כספו וגם את המת יחצו:</p>

<p>If, however, it is known that the ox was in the habit of goring, and its owner has failed to guard it, that person must restore ox for ox, but shall keep the dead animal.</p> <p><b>When any party steals an ox or a sheep</b>, and slaughters it or sells it, that person shall pay five oxen for the ox, and four sheep for the sheep.—</p> <p><b>Ch. 22</b></p> <p>If the thief is seized while tunneling and beaten to death, there is no bloodguilt in that case. If the sun had already risen, there is bloodguilt in that case.—[The thief] must make restitution, and if lacking the means, shall be sold for the theft.</p> <p>But if what was stolen—whether ox or ass or sheep—is found alive and in hand, that person shall <b>pay double</b>.</p> <p><b>When any party who owns livestock lets it loose to graze in another's land</b>, and so allows a field or a vineyard to be grazed bare, restitution must be made for the impairment of that field or vineyard.</p> <p><b>When a fire is started and spreads to thorns</b>, so that stacked, standing, or growing grain is consumed, the one who started the fire must make restitution.</p> <p>When any party gives money or goods to another for safekeeping, and they are stolen from that other party's house: if caught, the thief shall pay double;</p>	<p>(לו) או נודע כי שור נגח הוא מתמול שלשם ולא ישמרנו בעליו שלם ישלם שור תחת השור והמת יהיה לו: ס</p> <p>(לז) <b>כי יגנב איש שור או שנה</b> וטבח או מכר חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השה:</p> <p><b>שמות פרק כב</b></p> <p>(א) אם במחירת ימצא הגנב והכה ומת אין לו דמים: (ב) אם זרחה השמש עליו דמים לו שלם ישלם אם אין לו ונמכר בגנבתו: (ג) אם המצא תמצא בידו הגנבה משור עד חמור עד שה חיים <b>שנים ישלם</b>: ס</p> <p>(ד) <b>כי יבער איש שדה או כרם</b> ושלה את בעירה בעירו ובער בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם: ס</p> <p>(ה) <b>כי יצא אש</b> ומצאה קצים ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם ישלם המבער את הבערה: ס</p> <p>(ו) <b>כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמר</b> וגנב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם שנים...</p>
--	--

### Negligence or Responsibility?

1. **בבא קמא, דף ב':** "הצד השוה שבהן - שדרכן להזיק **ושמירתן עליך** ... מאי שנא קרן? דכוונתו להזיק וממונך ושמירתו עליך".
2. **בבא קמא, דף ט':** "כל שחבתי בשמירתו הכשרתי את נזקו".
3. **רש"י שם:** "הכשרתי את נזקו - כלומר אם הזיק הכשרתי וזימנתי אותו הזיק שלא שמרתיו יפה כך מצאתי. לישנא אחרינא הכשרתי את נזקו עלי להכשיר ולתקן את נזקו כלומר אני חייב לשלם, מפי מורי".
4. **רמב"ם, כותרת להלכות נזקי ממון:** "הלכות נזקי ממון. יש בכללן ארבע מצות עשה. וזה הוא פרטון: (א) דין השור. (ב) דין ההבער. (ג) דין הבור. (ד) דין ההבערה. וביאור מצות אלו בפרקים אלו".
5. **רמב"ם, כותרת להלכות חובל ומזיק:** "הלכות חובל ומזיק. מצות עשה אחת, והיא דין חובל בחבירו או מזיק ממנו. וביאור מצוה זו בפרקים אלו".
6. **רמב"ם נזקי ממון, א' א':** "כל נפש חיה שהיא ברשותו של אדם שהזיקה הבעלים חייבין לשלם שהרי ממונ הזיק".
7. **טור חושן משפט, שפ"ט:** "כשם שאסור לאדם שיזיק את חבירו ואם הזיק חייב לשלם, כך צריך לשמור ממנו שלא יזיק ואם הזיק חייב לשלם".
8. "כשם שאסור לאדם שיזיק את חבירו ואם הזיק חייב לשלם, כך צריך לשמור ממנו שלא יזיק ואם הזיק חייב לשלם, לא שנא יש בו רוח חיים ל"ש אין בו רוח חיים. יש בו רוח חיים - בהמה חיה ועוף, אין בו רוח חיים - כגון בור ואש ותולדותיהן. ובלבד שלא יהא בן דעה"
9. **ברכת שמואל:** Rav Boruch Ber Leibowitz - student of Reb Chaim Soloveitchik (1862-1939)  
"לא רק לעניין חיוב ממון נאמרו, אלא גם לעניין שנעשה 'מזיק' ונענש בידי שמים. דהפרשה דאדם המזיק ('מכה בהמה ישלמנה', ויקרא כ"ד, בא) נאמרה גם לעניין איסור ועונש בידי שמים... ונראה דגם נזיקין דממונו דבשאר אבות נזיקין, גם כן לא רק לעניין חיוב בידי אדם נאמרה הפרשה דממונו - דחייב בתשלומין על ידי ד'שמירתן עליך', אלא גם יש בכלל הפרשה, דעל ידי מעשה ממנו דשמירתו עליו, חשוב גם 'מזיק' ונענש בידי שמים".